

Михальчук Дмитро,
студент 1 курсу ОС «Магістр» спеціальності
281 «Публічного управління і адміністрування»

Науковий керівник: **Славіна Н.А.,**
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Під стратегічним плануванням соціально-економічного розвитку країни ми розуміємо діяльність щодо формування системи програмних документів на основі визначених цілей та пріоритетів соціально-економічного розвитку з урахуванням можливостей і ресурсів країни, зовнішньоекономічних зв'язків та імовірних зовнішніх впливів, реалізація яких забезпечить сталий соціально-економічний розвиток країни, досягнення європейських стандартів життя населення, національну безпеку. На нашу думку, система програмних документів повинна включати визначений перелік планів, програм, прогнозів. Їх необхідно стандартизувати за допомогою спеціальних законодавчих актів та інтегрувати в загальну вертикальну стратегію соціально-економічного розвитку країни.

У методологічному відношенні стратегічне планування включає 3 взаємозалежних етапи: стратегічний аналіз, мета покладання і стратегічний вибір. Формалізація самого процесу стратегічного планування здійснюється за допомогою процедур прогнозування, програмування і проектування.

Планування соціально-економічного розвитку країни починається з прогнозно-аналітичної стадії, головне завдання якої – визначити варіанти розвитку на основі аналізу досліджуваних процесів у минулому і спрогнозувати

їх можливе протікання в майбутньому. На цьому етапі на практиці реалізується принцип варіантності планування, формуються вимоги до розвитку національної економіки, які дають змогу втілити окреслені соціально-економічні цілі.

Мета покладання є дуже важливим і досить складним етапом державного стратегічного планування. Воно спрямовано на опис бажаного стану національної економіки і суспільства в цілому на перспективу з урахуванням найважливіших аспектів їх функціонування[1,с.96].

Цілі соціально-економічного розвитку країни виражаються за допомогою сукупності якісних і кількісних характеристик – цільових настанов, показників і нормативів. Як головні цільові настанови можуть розглядатися: забезпечення якості життя населення, визначені темпи економічного зростання і конкурентоспроможності національної економіки. Цільові показники являють собою кількісні характеристики цільових настанов на певний момент часу, а цільові нормативи – значення цільових показників, які відповідають необхідному науково обґрунтованому рівню бажаного стану соціально-економічного розвитку країни.

У цьому випадку інноваційна модель соціально-економічного розвитку не лише постулює якісно нові властивості відносин у соціально-економічній системі, але і визначає реальність їх розвитку. У контексті регулювання макроекономічних процесів держава не повинна витрачати суспільні ресурси, імітуючи добродійність приватної особи, яка витрачає особисті кошти. Перехід від держави-мецената до держави-інвестора має стати, на наш погляд, домінантою у модернізації соціально-економічної політики України.

Етап стратегічного вибору полягає в розробці стратегії соціально-економічного розвитку країни, на основі якої зазвичай формується державний стратегічний план.

Важлива роль у плануванні належить критеріям, показникам, нормативам, кількості і склад яких залежать від ієрархічного рівня і призначення. Число показників, використовуваних для планування, може і повинно бути досить

великим, що дозволить обґрунтувати зміни всіх або принаймні найважливіших сторін (складових) діяльності об'єкта планування. Для оцінки стимулювання виконання планів кількість показників може бути значно меншою, і дуже важливо узагальнити їх в інтегральному показнику, адже динаміка декількох показників може бути суперечливою, що утруднить їх однозначну оцінку (наприклад, якщо зростання продуктивності праці супроводжується падінням фондівіддачі; якщо збільшується експортна виручка при ревальвації гривні; якщо підвищується розмір оплати праці за більш високих темпів зростання інфляції тощо).

Для збалансування інтересів усіх суб'єктів необхідно науково обґрунтовано та виважено підходити до процедури розподілу, здійснюючи його на відповідних основах і розрахунках, з огляду на пріоритети соціально-економічного розвитку країни. Рационально розподіляючи ресурси, можна досягти позитивного економічного і соціального ефекту [3,с.11].

Стратегічне планування соціально-економічного розвитку повинно базуватися на системному, науково обґрунтованому, довгостроковому підходах до розробки і реалізації стратегічних планів, що дасть змогу підвищити ефективність і дієвість стратегічного регулювання соціально-економічної розбудови країни.

Список використаних джерел

1. Берданова О.В. Стратегічне планування регіонального розвитку: Навч. Посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2007. 96 с.
2. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, виправл. і доп. За ред.. Василенка В.О. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 400 с.
3. Дудзяк О.А.,Славіна Н.А., Гуменюк І.І. Вплив польського досвіду на розвиток сільського туризму в селах України. Агросвіт. № 24 грудень 2018 с.10-13.